

Huvudman

Vitådalens skola ekonomisk
förening, org.nr 769631-5931
info@vitadalensskola.se

Ärendet

Tillsyn på huvudmannanivå av Vitådalens skola ekonomisk förening.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vitådalens skola ekonomisk förening att senast **fredag den 31 januari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande huvudmannens ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Vitådalens skola ekonomisk förening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Vitådalens skola ekonomisk förening ska vidta följande åtgärder

Huvudmannen ska se till att ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. I detta ingår att huvudmannen ska:

1. Se till att bära sina kostnader (2 kap. 5 § andra stycket andra punkten skollagen)
2. Återställa det egna kapitalet, vilket innebär att tillgångarna ska vara minst lika stora som skulderna samt att medlemsinsatserna ska vara återställda (2 kap. 5 § och 26 kap. 3 § skollagen)
3. Se till att ha ekonomiskt utrymme för att betala skulder senast när de förfaller till betalning. (2 kap. 5 § och 26 kap. 3 § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:1854) i de handlingar som sänds in.

Huvudmannen ska senast vid angivet redovisningsdatum redovisa sina ekonomiska förutsättningar genom att inkomma med ekonomiska underlag enligt följande:

1. Årsredovisning för 2023/2024 inklusive underskriven revisionsberättelse.
2. Resultat- och balansrapport för perioden den 1 juli 2024 till och med månaden innan redovisningsdatum.
3. Skattekontoutdrag för perioden 1 april 2024 till och med månaden innan redovisningsdatum.
4. Elevantal hösten 2024.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2024 genomfört en riktad tillsyn av huvudmannen Vitådalens skola ekonomisk förening (org.nr 769631-5931), i Luleå kommun.

Tillsynen har omfattat prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar. I ärendet har skriftligt material inhämtats från huvudmannen. Vidare har kreditupplysningar inhämtats i ärendet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Prövning av ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i utredningen tagit del av uppgifter om huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Huvudmannen har i ärendet inkommit med ekonomiska rapporter så som årsredovisning för räkenskapsåret 2022/2023 och balans- och resultatrapport för perioden juli 2023 till och med januari 2024. Vidare har huvudmannen inkommit med uppgifter om elevantal för vårterminen 2024. I ärendet har Skolinspektionen inhämtat en kreditupplysning från UC daterad till den 16 april 2024.

Enligt årsredovisningen för 2022/2023 bär verksamheten inte sina kostnader och förlusten uppgår till minus 756 000 kronor. Vidare av årsredovisningen framgår att huvudmannen inte har egna medel som räcker för att täcka upp för verksamhetens förluster. Enligt årsredovisningen uppgår huvudmannens egna kapital till minus 267 000 per den 30 juni 2023. Att det egna kapitalet är förbrukat innebär att

huvudmannens skulder är större än huvudmannens tillgångar och att långsiktig betalningsförmåga saknas. Skolinspektionen noterar att huvudmannen genom en bokslutsdisposition ökat förlusten i årsredovisning för 2022/2023 med 53 067 kronor.

Vidare av årsredovisningen framgår att huvudmannens kortfristiga skulder är större än omsättningstillgångarna. Föreningen har dock inga betalningsanmärkningar eller någon skuld registrerad hos Kronofogdemyndigheten enligt utdrag från UC daterat den 16 april 2024. Av inlämnat skattekontoutdrag för perioden 2021-01-01 – 2024-04-04 framgår dock att Vitådalens Skola ekonomisk förening deklarerat och betalat skatter och avgifter sent vid tre tillfällen vilket inneburit förseningsavgift vid två tillfällen men även räntekostnader.

Skolinspektionen noterar att föreningens revisor inte är kvalificerad vilket inte heller är ett lagkrav. Det noteras även att årsredovisningen saknar uppgifter, bland annat flerårsöversikt samt uppgift om antalet medlemmar, vilket är obligatoriska uppgifter.

Huvudmannen har inkommit med en balans- och resultatrapport för perioden juli 2023 till och med januari 2024 där resultatet uppgår till 336 000 kronor. I ingiven balansrapport saknas uppgift om leverantörsskulder.

I resultatrapporten uppgår hyreskostnad och kostnad för el, "konto 5010 och konto 5020", till 56 000 kronor respektive 60 539 kronor för perioden. Rapporten visar att kostnaderna för samma period året innan uppgår till 191 357 kronor respektive 142 849 kronor. Det saknas uppgift om avskrivningskostnader för föreningens anläggningstillgångar i resultatrapporten. Vidare redovisas skattekostnader om 18 192 kronor.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat grundskola. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

Av 5 kap. 2 § första stycket bokföringslagen (1999:1078) följer att kontanta in- och utbetalningar ska bokföras senast påföljande arbetsdag, samt att andra affärshändelser ska bokföras så snart det kan ske. Av tredje stycket

samma lag framgår att ett företag vars årliga nettoomsättning normalt uppgår till högst tre miljoner kronor får dröja med att bokföra affärshändelserna tills betalning sker. Vid räkenskapsårets utgång ska dock samtliga då obetalda fordringar och skulder bokföras.

I förarbetena till skollagen anges att den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skälig tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten. (Prop. 2017/18:158 s. 50 och 122)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Av utredningen framgår att huvudmannens skulder är större än huvudmannens tillgångar enligt senast fastställd årsredovisning för 2022/2023. Detta innebär att egna medel för förlusttäckning saknas och att det egna kapitalet är negativt.

Av balans- och resultatrapport för perioden juli 2023 till och med januari 2024 framgår att verksamhetens resultat uppgår till 336 000 kronor. Det preliminära resultatet skulle räcka för att återställa det egna kapitalet och medlemsinsatserna som per den 31 januari 2024 uppgår till 45 900 kronor då periodens resultat medräknas. Rapporterna innehåller dock uppgifter som indikerar att resultat och ställning inte är rättvisande. Vid en närmare granskning av balansrapporten per den 31 januari 2024 framgår att leverantörsskulder saknas. Saldot på konto "2440 leverantörsskulder" uppgick till 139 675,18 kronor per bokslutsdag, den 30 juni 2023. Att huvudmannen saknar obetalda leverantörsfakturor per den 31 januari 2024 förefaller inte troligt då företaget har att tillämpa faktureringsmetoden vid den löpande bokföringen, vilket innebär att man bokför kundfakturor när de skapas och leverantörsfakturor när de kommer

in. En leverantörsskuld i bokföringen innebär ökade kostnader och ett minskat resultat i den del fakturan avser kostnader för perioden.

Ingiven resultatrapport visar, på kontonivå, en stor kostnadsminskning på vissa konton jämfört med föregående år. Skolinspektionen bedömer att denna kostnadsminskning inte är trolig. Det noteras även att avskrivningskostnader för föreningens anläggningstillgångar inte finns upptagna i resultatrapporten. Uppskattningsvis torde avskrivningskostnad uppgå till omkring 50 000 kronor och periodens resultat skulle därmed minska med samma belopp.

Skolinspektionen noterar vidare att i samma resultatrapport finns en skattekostnad om 18 192 kronor redovisad. Mot bakgrund av föregående års förlust är det sannolikt att föreningens skattemässiga resultat är negativt och att någon skattekostnad för perioden inte är aktuell. Vidare noterar Skolinspektionen att huvudmannen i årsredovisningen för 2022/2023 genom en bokslutsdisposition ökat förlusten med 53 067 kronor. Bokslutsdispositioner syfte är att jämna ut resultat skattemässigt.

Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av ovanstående att de preliminära rapporterna för perioden juli 2023 till och med januari 2024 inte är tillförlitliga och lämnar dem därför utan avseende.

Mot bakgrund av att huvudmannen inte bär sina kostnader över tid och har ett negativt eget kapital samt betalat skatter och avgifter sent bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller lagens krav på att ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Vitådalens skola ekonomisk förening uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ekonomiska förutsättningar. Det finns därför skäl att förelägga Vitådalens skola ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av juristen Rebecka Rasmuson

Juristen Johannes Behndig har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även ekonomerna Christina Lundborg och Björn Hård Setervang medverkat.